

23 januari 2011 : actualiteitsviering in De Lier

Voor deze actualiteitsviering hadden we de jasmijnenrevolutie in Tunesië kunnen kiezen, een bevrijdend gebeuren naar het model van het bevrijdingsverhaal van Mozes, niet eens geografische zo ver van wat nu gebeurt.

Maar een speciale band met Luc Versteylen bij het begin van het jaar nog aangehaald door zijn komst in De Lier dwingt ons opnieuw een pijnlijke actualiteit in het midden te plaatsen. Roger Vangheluwe, Luc Versteylen, wie kan de volgende zijn? Iemand uit onze gemeenschap De Lier? Waarom niet ?

We horen die namen niet onbevooroordeeld. De media hebben hun werk gedaan en ons bestookt met beschuldigingen, insinuaties, getuigenissen... Wij herkennen dit als Bijbellezers zeer goed want vanaf zijn openbaar leven was dit het lot van Jezus tot op het einde: de moord op een onschuldig slachtoffer. Maar misschien hebben wij de link niet gelegd. In een liturgische gemeenschap zoals de onze reiken wij u herkenning aan.

We lezen een parabel uit Lucas, die onmiddellijk volgt op de **beschuldiging** van de oudste zoon aan het adres van de jongste in de parabel van de vader en zijn twee zonen.

Jezus richtte zich ook tot zijn leerlingen:

“Er is eens een rijk man
Die een huisbeheerder (oekonomos) heeft

en deze wordt bij hem **aangeklaagd**
als een die zijn goederen verkwist.

2 En hij roept de huisbeheerder bij zich :

“wat hoor ik aangaande u?

Geef rekenschap van uw huisbeheer

Want je kunt niet langer huisbeheerder blijven.

3 Dan zegt de huisbeheerder bij zichzelf:

“Wat zal ik doen nu mijn heer het huisbeheer van mij afneemt?

Graven kan ik niet

Te bedelen schaam ik mij:

4 ik weet wat ik zal doen, opdat

Wanneer ik zal zijn overgezet uit het huisbeheer

Zij mij zullen nemen in hun huizen.

5 En hij roept tot zich één voor één de *schuldenaars* van zijn heer

De eerste vraagt hij: “Hoeveel bent u mijn heer *schuldig*?

6 hij antwoordt: “Honderd vaten olie!”

En hij zegt tot hem:”

Neem uw schriften en schrijf haastig vijftig.

7 Daarna zegt hij tot een ander:

“En gij, hoeveel zijt gij *schuldig*?”

En hij zegt: “honderd mud tarwe.”

Hij spreekt tot hem:

“neem uw schriften en schrijf tachtig.”

8 En de heer prijst de huisbeheerder van de ongerechtigheid

Omdat hij wijs heeft gedaan

Want de zonen van deze eeuw zijn wijzer

Dan de zonen van het licht.
9 En ik spreek tot u: *maakt*
U vrienden uit de mammon
Der ongerechtigheid, opdat
Als er gebrek is
Zij u *nemen* in de eeuwige *tenten*.

Lc 16,1-9

Een rentmeester wordt aangeklaagd dat hij het bezit van zijn heer verkwist.
Is dit een terechte aanklacht of niet? Wordt Luc terecht of onterecht aangeklaagd? Zelfde vraag.

De meeste luisteraars van die parabel geloven blindelings in de schuld van die rentmeester; Waarom? Vanwaar die lichtgelovigheid?

De taak van een rentmeester is kwistig, mild met het geld van zijn rijke heer om te gaan. De roddel voegt daar gemakkelijk een lettergreep aan toe: kwistig, **verkwistend**. Bemerkt dat de eigenaar het **gehoord** heeft, niet vastgesteld, niet onderzocht. Hij heeft het in de krant gelezen, op televisie gezien.

Luc heeft grensverleggend met lichaamsbeleving geëxperimenteerd. De roddel noemt het grensoverschrijdend.

De reactie van de eigenaar getuigt van veel mensenkennis, van de ervaring van de reactie van een bende: "tegen een valse aanklacht kan je niets beginnen" Je kunt niet langer rentmeester blijven. Je moet ontslag nemen uit de raad van bestuur van de brouwerij. Pilatus zal tegen de joelende meute Jezus niet kunnen redden, zelfs niet met een geseling. De bijbel is zeer streng voor valse aanklachten en noemt dit doodzonde, zonde ten dode. Er worden ook altijd meerdere getuigen van het delict opgeroepen. In die zin is de bijbel illusieloos, tegen valse aanklachten kan je niets beginnen. Onze media zouden iets van die voorzichtigheid moeten overnemen.

Begint de eigenaar nu een onderzoek? Nee, de parabel denkt mee met het slachtoffer van een aanklacht. Wat kan ik doen?

Bondgenoten zoeken die mij hun huis zullen aanbieden als ik heel alleen, als zondebok, zonder bestaansmiddelen, zonder eer, eenzaam zal achterblijven.

Middenstanders steigeren bij de getroffen maatregelen: het vervalsen van de schuldbrieven. De meeste gelovige mensen luisteren niet langer naar die parabel, zeker niet als daarop volgt: de eigenaar prijst hoog, "magnificat" de aanpak van zijn rentmeester. Is die eigenaar, die heer dan helemaal op zijn kop gevallen?

Ja, onze god is anders dan wij hem indenken. Dit is alvast één boodschap van de parabel.

Als gelovige gemeenschap hebben wij dus ook geen onderzoek in te stellen, tenzij over onze eigen daden in het licht van de barmhartigheid van God. "Wie zonder zonde is, werpe de eerste steen op die overspelige vrouw". Ik zie Jezus geen enkele keer een onderzoek beginnen over Zacheus, de zondige vrouw met haar kruikje olie. Wel geven de omstanders overvloedig commentaar.

Straks herdenken we in het breken van brood en wijn het lot van een onschuldig veroordeelde, Jezus van Nazaret. Op het kruis waren zijn laatste woorden die van een klaagpsalm 22. De meeste klaagpsalmen zouden ontstaan zijn in de mond van mensen die vals aangeklaagd werden en als enige uitkomst nog God hadden.

Patrick Perquy